

گفتمان سیاسی باید قابل قبول برای عامه مردم باشد/

به گزارش خبرنگار مهر، گفتمان اغلب به معنای گفتگو ترجمه شده است. بر این اساس گفتمانهای سیاسی به معنای گفتگوهای سیاسی میان طرفهای مختلف در یک نظام سیاسی است.

به گزارش خبرنگار مهر، گفتمان اغلب به معنای گفتگو ترجمه شده است. بر این اساس گفتمانهای سیاسی به معنای گفتگوهای سیاسی میان طرفهای مختلف در یک نظام سیاسی است.

اینکه آیا گفتمانهای سیاسی نیازمند مدیریت است یا خیر و اینکه شرایط تحقق گفتمانهای سیاسی چیست را در گفتگو با دکتر "اریک توماس وبر" مدیر انجمن فیلسوفان آمریکا در میان گذاشتیم که در ادامه از نظر می گذرد.

اریک توماس وبر استاد فلسفه و سیاست عمومی در دانشگاه می سی سی پی آمریکاست. او مدیر اجرایی انجمن فیلسوفان آمریکاست. کتاب "رالز، دیوئی و سازه انگاری" و "رهبری و دموکراسی" از جمله آثار او به شمار می روند.

خبرگزاری مهر گروه دین و اندیشه: چگونه گفتمان سیاسی به جوامع شکل می دهد؟

وبر: عوامل مختلفی در شکل دادن به جامعه دخیل هستند. از جمله محیطی که ما در آن زمان زندگی می کنیم و شرایطی که ما در آن به بقای خود ادامه می دهیم و از آن لذت می بریم.

برخی از مسائلی که در جوامع رخ می دهد از آن جهت است که اکثریت مردم از اقلیت مردم و نگرانی ها و مسائل آنها بی خبر هستند. در برخی کشورها اکثریت یا نمایندگان اکثریت محدودیتهایی را برای اقلیت به وجود می آورند و حتی آنها را از بیان خواسته هایشان در عرصه عمومی باز می دارند.

گفتمان و گفتگوی سیاسی راه حلی است که از طریق آن می توانیم برای مسائل و مشکلات مطرح در یک جامعه به راه حل رسید. البته این مناظرات و گفتمانها همواره و همیشه نیروی مؤثر و کارآمد برای تغییر اذهان مردم نیست. علت این است که غالب مردم بر اساس "احساسات" و "منافع شخصی" دست به انتخاب می زنند. بنابراین برای تغییر اذهان مردم باید به دنبال راه حلهایی بود که بتوان بر احساسات و منافع شخصی آن تأثیر گذاشت.

آیا گفتگوها و گفتمانهای سیاسی نیازمند مدیریت است؟

وبر: این پرسش را می توان تفاسیر مختلف و گوناگونی کرد. اگر مدیریت گفتمان به معنای کنترل آن باشد گفتمان سیاسی نیازمند مدیریت نیست. در این صورت مدیریت گفتمان آشکار در تضاد با دموکراسی و آزادی قرار می گیرد.

اما مدیریت گفتمان می تواند آگاهی بخشی و اطلاع رسانی نیز باشد. در این صورت گفتمان سیاسی مدیریت شده و به مردم اطلاع رسانی و آگاهی بخشی صورت می گیرد تا گفتمان سیاسی در فضایی بدون قید و بند از آزادی که افراد جامعه ممکن است به یکدیگر صدمه و لطمه بزنند عمل نکند.

مثلا در یک گفتمان سیاسی لیبرال دادگاهها ضمانت اجرایی برای اجرای قوانین توسط افراد است تا افراد نتوانند به یکدیگر آسیب بزنند و زمانی که مبادرت به نقض قوانین کنند با اجرای قانون و عدالت مواجه می شوند.

برای اینکه مدیریت گفتمان سیاسی به طور مطلوب سامان یابد، باید شرایطی را در نظر داشت. یک شرط این است که مدیریت گفتمان سیاسی قابل قبول برای عامه مردم باشد و به لحاظ اخلاقی این مدیریت از صدمه زدن به پیشرفت اجتماعی جلوگیری کند.

یکی از دلایل اینکه مدیریت سیاسی باید مورد توجه عامه مردم باشد این است که عامه مردم معمولا زمان لازم و گاهی توان لازم برای تحقیق و جستجو در خصوص جریانهای سیاسی را ندارند. از این رو عقاید و رفتار رهبران سیاسی ای که آنها برمی گزینند حائز اهمیت است. بر این اساس است که عقاید رهبران نقش مهمی در پیشبرد گفتمان سیاسی بازی می کند.

شرط دیگری که در مدیریت گفتمان سیاسی حائز اهمیت است این است که آموزش را مورد توجه جدی قرار دهیم. منبع مهمی که برای مدیریت سیاسی مورد نظر و لازم است عامه آموزش دیده و تحصیل کرده است.

در یک گفتمان سیاسی انتقاد عامه باید بتواند راه پیدا کند و عموم مردم اساساً باید قادر باشند تا حکومت را نقد کنند.

چگونه گفتمان سیاسی در یک جامعه شیوع می یابد و امری فراگیر می شود؟

وبر: اولین شرط برای فراگیری گفتمان و گفتگوی سیاسی فضای آزاد است. تحقق این امر در وهله اول از طریق رسانه های آزاد میسر است. در چنین فضایی اصل اول شفافیت است و هیچ فردی نباید خود را فراتر این اصل ببیند.

انقلابهای اخیر در خاورمیانه و شمال آفریقا نشان از این موضوع داشت. مردم در این کشورها خواهان آزادی بودند و می خواستند حاکمان آنها خود را فراتر از اصل شفافیت نبینند.

.....

گفتگو از جلال حیران نیا